

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2075/2019
14.07.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Александар Будалић, адвокат из ..., против тужене Привредне коморе Србије, са седиштем Београду, чији је пуномоћник Зорана Никић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1762/18 од 01.02.2019. године, у седници одржаној 14.07.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1762/18 од 01.02.2019. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиље и тужене за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 301/14 од 16.01.2018. године, усвојен је тужбени захтев тужиље и поништено решење о отказу уговора о раду број ... од 29.06.2012. године, као незаконито и обавезана тужена да тужиљу врати на посао, као и да јој накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 542.250,00 динара, са законском затезном каматом од 16.01.2018. године као дана пресуђења, до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1762/18 од 01.02.2019. године ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду број ... од 29.06.2012. године и да се обавезе тужена да тужиљу врати на рад, као и да јој накнади трошкове парничног поступка у износу од 542.250,00 динара, са затезном каматом почев од 16.01.2018. године, па до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 381.000,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка, док је ставом четвртим изреке, обавезана тужиља да туженој на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију је благовремено изјавила тужила због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) и нашао да је ревизија тужиље неоснована

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене неке од одредаба овог закона, због чега нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП на коју се указује у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је засновала радни однос код тужене по основу уговора о раду на одређено време број ... од 28.02.2005. године, на пословима ... Центра РПК Дана 29.05.2012. године тужена је донела Правилник о сиситематизацији послова радних места у РПК ..., којим је смањен број извршилаца у организационим јединицама, а у оквиру Стручне службе Центра укинута радна места ... и вишег стручног сарадника. На основу наведеног Правилника донета је Одлука о утврђивању технолошких и организационих промена у РПК ... од 07.06.2012. године, којом је између осталог утврђено да је престала потреба за радом два радника у Стручној служби Центар од којих је један тужила. У складу са наведеном Одлуком донето је решење од 29.06.2012. године, којим је тужили отказан уговор о раду, због престанка потребе за њеним радом, а услед организационих промена у процесу рада. Првостепени суд је на основу овако утврђеног чињеничног стања поништио оспорено решење о престанку радног односа тужиље, као незаконито, јер је тужена била у обавези да приликом одређивања запослених за чијим ће радом престати потреба примени критеријуме и одлучи који запослени представљају вишак. Такође, према ставу првостепеног суда, како су послове које је тужила обављала наставили да обављају други запослени, произлази да није дошло до смањеног обима посла како тврди тужена, а из којих разлога је тужили престао радни однос.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужене закључио да је првостепени суд на основу правилно утврђеног чињеничног стања погрешно применио материјално право због чега је усвојио жалбу тужене, а тужбени захтев тужиље одбио као неоснован. Наиме, имајући у виду да је тужена 29.05.2012. године донела нови Правилник о сиситематизацији послова и радних задатака, којим више није предвиђено радно место стручног сарадника Центра, на којем је тужила била једини извршилац, то према ставу другостепеног суда није ни постојала обавеза тужене да примени критеријуме ради утврђења ко ће од запослених бити проглашен технолошким вишком. Како радно место тужиље више не постоји то је био довољан разлог за утврђење да се запослени који ради на том радном месту прогласи технолошким вишком.

По оцени Врховног касационог суда побијана пресуда је заснована на правилној примени материјалног права.

У поступку оцене законитости одлуке послодавца о престанку радног односа запосленог, суд цени да ли је послодавац спровео законом прописани поступак и при том поштовао сва права за заштиту запосленог коме престаје радни однос по овом основу. У конкретном случају, решење о отказу уговора о раду донето је у законито спроведеном поступку утврђивања вишка запослених, након што је тужени донео правилник којим није предвиђено постојање радног места стручни сарадник у Центру, и одлуку о утврђивању технолошког вишка. Тужена није имала упражњено радно место на које је могла да распореди тужиљу, нити је она у току поступка на постојање таквог радног места указала. Правилно је другостепени суд закључио да у ситуацији када је радно место тужиље укинута није било потребе ни за применом критеријума, јер је тужила била једини извршилац на том радном месту. Примена критеријума је нужна и обавезна у ситуацији када долази до смањења броја извршилаца на радном месту којима је посао обављало више запослених, па послодавац применом истих утврђује ко ће од запослених бити проглашен технолошким вишком. Чињеница да послове које је обављала тужила сада обављају други запослени, указује да је извршена реорганизација рада код туженог која не утиче на законитост решења о отказу, већ управо супротно, указује да је код тужене стварно дошло до промене у организацији пословања. Суд се не може упуштати ни у целисходност правилника о сиситематизацији и разлоге због којих је неко радно место код послодавца укинута, односно не може се упуштати у оправданост одлуке о укидању радног места тужиље.

Код претходно изложеног, неосновани су ревизијски наводи којима се истиче да је послодавац био у обавези да примени одредбе члана 154.-157. Закона о раду, у смислу члана 80. Колективног уговора тужене. Примена наведених норми била би оправдана и обавезна само у ситуацији да је дошло до смањења броја извршилаца на наведеном радном месту тужиље, а што овде није случај.

С обзиром да је актом о систематизацији радно место тужиље укинута, правилно је другостепени суд нашао да није постојала ни потреба за применом критеријума, те да је одлука о отказу је законита.

Осталим наводима ревизије указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што не може бити ревизијски разлог, па је Врховни касациони суд донео одлуку на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП и одлучио као у ставу првом изреке.

Одбијени су захтеви и тужиље и тужене за накнаду ревизијских трошкова имајући у виду да тужила није успела у поступку по ревизији, а да одговор на ревизију не представља нужан трошак, па је применом одредбе члана 165. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић